

CONTROLEPROTOCOL 2014 VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2013 VAN DE GEMEENTE VENLO

Inleiding

Voor u ligt het controleprotocol 2014. Dit protocol is gebaseerd op de 'Kadernota Rechtmatigheid 2013' van de commissie BBV (eerder het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten)¹. De commissie BBV heeft aangegeven dat er geen reden is voor het uitbrengen van een aangepaste Kadernota Rechtmatigheid voor 2014. De Kadernota 2013 is derhalve onverkort van toepassing op de jaarrekening 2014.

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties voor de controle van de jaarrekening 2014 van de gemeente Venlo.

De raad kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

1 Samenvatting

De gemeenteraad heeft in het duale stelsel naast de volksvertegenwoordigende en kaderstellende rol ook uitdrukkelijk een controlerende rol. De raad wordt hiertoe ondersteund door onder meer de externe accountant. De accountantscontrole van de jaarrekening 2014 is opgedragen aan Deloitte Accountants B.V. Met het controleprotocol 2014 bepaalt de gemeenteraad binnen welke kaders de accountant zijn accountantscontrole dient uit te voeren. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om een jaarrekening op te stellen, vervolgens is het de verantwoordelijkheid van de externe accountant om deze jaarrekening te controleren en hierbij een controleverklaring af te geven.

Op basis van de goedkeurings- en de rapportagetolerantie wordt de diepgang van de accountantscontrole en de uitgebreidheid van de rapportage bepaald. Gemeenteraden mogen de goedkeuringstolerantie scherper vaststellen dan de in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) opgenomen minimumeisen. Voorgesteld wordt om de in het besluit genoemde toleranties voor de controle van en de rapportage over de jaarrekening 2014 van toepassing te verklaren.

Aangezien de (rechtmatigheids)controle zich richt op de externe wetgeving en de eigen gemeentelijke regelgeving dient tevens het normenkader te worden vastgesteld. Hierin zijn de voor de controle relevante regelgeving van hogere overheden en de eigen regelgeving limitatief opgenomen.

2 Besluitvormingsproces

De gemeenteraad is opdrachtgever van de externe accountant, voor de gemeente Venlo is dit voor de jaarrekening 2014 Deloitte Accountants B.V. Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant aangaande de bij de controle van de jaarrekening 2014 te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties.

De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de Auditcommissie. Het functioneren van de Auditcommissie is gericht op de bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole. Overleg en afstemming van de verschillende controleactiviteiten binnen de gemeente (raad, rekenkamer en college van burgemeester en wethouders) is vanuit een oogpunt van doelmatigheid en transparantie

---

¹ De Kadernota Rechtmatigheid 2013 is eind september 2013 verschenen en is te raadplegen op de website van de commissie BBV; <http://www.commissiebbv.nl/rechtmatigheid/kadernota/>

gewenst. Uitgangspunt daarbij is dat overleg en afstemming plaatsvindt met behoud van ieders verantwoordelijkheid. De externe accountant neemt op uitnodiging ook deel aan dit overleg.

3 Formeel kader voor de controle

Onderstaand wordt het formele kader voor de accountantscontrole weergegeven.

De verordeningen ex artikelen 212 en 213 uit de Gemeentewet (Gemw) staan hierbij centraal. In de verordening aangaande de inrichting van de financiële organisatie (ex artikel 212 Gemw) regelt onze gemeente het financiële beleid, het financiële beheer en de financiële organisatie zodanig dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. In de verordening aangaande de controle op het financieel beheer en de financiële organisatie (ex artikel 213 Gemw) zijn de regels voor de accountantscontrole zodanig vastgelegd dat de toetsing van de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de financiële organisatie is gewaarborgd.

De accountantscontrole richt zich op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (artikel 186 Gemeentewet);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Aan de hand van het Controleprotocol 2014 wordt de controleopdracht aan de externe accountant nader geconcretiseerd.

Het Controleprotocol 2014 is gebaseerd op de Kadernota Rechtmatigheid 2013 zoals deze door de commissie BBV is gepubliceerd. De commissie BBV geeft in deze Kadernota de visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de controleverklaring van decentrale overheden. Dit document is bedoeld voor accountants, provincies, gemeenten en waterschappen en behandelt de belangrijkste vraagstukken uit de praktijk. Rechtmatigheid is voortdurend in ontwikkeling. Daarom is het niet mogelijk een "tijdloze" visie te geven.

De commissie BBV heeft de opdracht om zwaarwegende adviezen uit te brengen (aan de wetgever, provincies, gemeenten, de waterschappen en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) over de toepassing van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Inhoudelijk is de Kadernota Rechtmatigheid relevant om het controleprotocol goed te kunnen positioneren.

Het bij de controle 2014 te hanteren normenkader (zijnde een overzicht van de geldende regelgeving) is vastgelegd in de bijlage bij dit controleprotocol. Daarnaast is in de bijlage het Strategisch inkoopkader geoperationaliseerd. Om het Strategisch inkoopkader namelijk te kunnen gebruiken voor de accountantscontrole is het noodzakelijk dat dit kader concreet wordt uitgewerkt voor de rechtmatigheidscontrole van de aanbestedingen 2014.

4 Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties

De gemeenteraad kan verschillende toleranties hanteren gericht op de goedkeuring van de jaarrekening en de rapportage hierover. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de externe accountant aan de raad en college altijd datgene zal rapporteren wat door hem vanuit zijn professionele opvatting relevant wordt geacht.

4.1 Goedkeuringstoleranties en strekking controleverklaring

De goedkeuringstolerantie kan als volgt worden gedefinieerd: *De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van de fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.*

De minimumeisen zoals opgenomen in het Bado zijn:

	Soort verklaring			
	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	<i>Oordeelonthouding</i>	<i>Afkeurend</i>
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Hiervoor bestaat echter geen aanleiding.

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement) op basis van de professionele opvattingen van de accountant.

In zijn vergadering van 28 januari 2015, gehoord hebbend het advies van de Auditcommissie, heeft de gemeenteraad bepaald geen afwijkende goedkeuringstolerantie toe te willen passen. Daarom zijn de goedkeuringstoleranties zoals genoemd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden van toepassing (conform voorgaande jaren).

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven controleverklaring van de accountant.

De doelstelling van Single Information en Single Audit is het verminderen van verantwoording- en controlelasten voor gemeenten en provincies. Bovenstaande toleranties zijn eveneens van toepassing op de SISA bijlage bij de jaarrekening. De accountantscontrole is gericht op de jaarrekening inclusief de SISA bijlage.

4.2 Rapporteringtoleranties

Naast de goedkeuringstolerantie wordt een rapporteringtolerantie onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd: *De rapporteringtolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.*

Een lagere rapporteringtolerantie leidt daarom in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. Op deze manier kunnen ook constatering welke voor een goedkeuringsoordeel van de accountant niet van belang zijn wel onder de aandacht van de raad worden gebracht. De rapporteringtoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek nader terug wil zien.

Voorgesteld wordt geen afwijkende rapporteringtoleranties vast te stellen. Derhalve zijn de goedkeuringstoleranties en de rapporteringtoleranties aan elkaar gelijk.

5 Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidcontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valuteringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financiële beheer is aanvullend op de in paragraaf 3.3.3 van de Kadernota Rechtmatigheid 2013 genoemde verschillende typen begrotingsoverschrijdingen (zie bijlage 1) het volgende nog van belang.

De raad van de gemeente Venlo stelt voor alle duidelijkheid aanvullend vast dat de volgende begrotingsoverschrijdingen niet moeten meewegen bij het oordeel van de accountant:

- a. overschrijdingen die het gevolg zijn van toegerekende ambtelijke uren, verhoogd met overhead, met de restrictie dat overschrijdingen die daarvan het gevolg zijn gecompenseerd worden door onderschrijdingen op een ander programma en
- b. overschrijdingen die zich voordoen op het onderdeel "saldo van kostenplaatsen", waarop onder andere de afwijkingen tussen de geraamde productieve uren en de werkelijke productieve uren worden verantwoord.
- c. kredietoverschrijdingen lager dan 10% van het totale krediet met een gelimiteerd bedrag van € 10.000.

Voor de aanvullingen is uitgangspunt dat de overschrijdingen worden beschouwd als passend binnen het bestaand beleid, echter wel onder de voorwaarde dat ze goed herkenbaar zijn opgenomen in de analyses behorende bij de jaarrekening en van een goede en volledige toelichting worden voorzien.

6 Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2014 is limitatief gericht op:

6.1 De naleving van wettelijke kaders:

De wetgeving van toepassing voor de gemeente Venlo zoals opgenomen in de kolom "Wetgeving extern" van het Normenkader 2014 (bijlage II). Dit uitsluitend voor zover deze financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

6.2 De naleving van de volgende kaders:

Deze kaders zijn een nadere invulling van wettelijke bepalingen:

- o de begroting;
- o de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
- o de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;
- o de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid ex artikel 213a Gemeentewet.

6.3 De naleving van de overige interne regelgeving:

De overige kaders zijn opgenomen in de kolom "Regelgeving intern" van het Normenkader 2014 (bijlage II bij dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van de gemeentelijke verordeningen worden uitsluitend financiële consequenties verbonden aan die bepalingen, die recht, hoogte, duur en object/doelgroep van financiële beheershandelingen betreffen. In verband hiermee vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en object/doelgroep van financiële beheershandelingen.

Daarnaast is in bijlage III het Strategisch inkoopkader geoperationaliseerd. Om het Strategisch inkoopkader namelijk te kunnen gebruiken voor de accountantscontrole is het noodzakelijk dat dit kader concreet wordt uitgewerkt voor de rechtmatigheidscontrole van de aanbestedingen 2014.

De auditcommissie adviseert uw raad om de operationalisering van het normenkader met betrekking tot aanbestedingen over te nemen.

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd worden deze in de rapportage en oordeelweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de raad of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

7 Specifieke aandachtspunten bij controle

In art. 2, lid 4 van de Controleverordering is het volgende bepaald:

In afwijking van het gestelde in lid 3, letters f en g, kan de raad in het programma van eisen opnemen, dat de raad jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de posten van de deelverantwoordingen, de gemeentelijke producten en de gemeentelijke organisatieonderdelen, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren.

Ter uitvoering van deze bepaling worden vanuit de Auditcommissie als specifieke aandachtspunten / thema-audits voorgesteld:

- *In hoeverre is de gemeente klaar voor de invoering van de Werkkostenregeling vanaf 2015? Welke risico's lopen we nog?*
- *Welke risico's loopt de gemeente in relatie tot de diverse bedrijfsvoeringsaspecten van de invoering van de decentralisaties?*

8 Inwerkingtreding

Dit protocol is van toepassing op de jaarrekening 2014.

Bijlage I

De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Er kunnen zeven verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar de mening van de commissie BBV de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

<i>Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:</i>	<i>Onrechtmatig, telt niet mee voor het oordeel</i>	<i>Onrechtmatig, telt wel mee voor het oordeel</i>
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant <u>ondubbelzinnig vaststelt</u> dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. - geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar - geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Bijlage II Normenkader 2014

Afdeling	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Griffie – Staf stad & regio	Bestuursadvisering	Gemeentewet Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden Grondwet Burgerlijk wetboek Besluit begroting en verantwoording (BBV) Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG) Algemene wet bestuursrecht Art. 87, 88 en 89 EEG (staatssteunregels)	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening op de fractieondersteuning gemeente Venlo 2014 • Verordening op de gemeentelijke rekenkamercommissie 2014 • Verordening rechtspositie raadsleden, wethouders en leden bezwaarschriftencommissie • Mandaat- en volmachtbesluit Griffie Venlo 2012
Domein dienstverlening	Algemeen financieel middelenbeheer Organisatie Algemeen financieel middelenbeheer Treasurybeheer Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid Parkeerbeheer Toeristenbelasting Grafrechten Hondenbelasting Baatbelasting Marktgeld Haven- en opslaggeld Reinigingsheffingen (milieubeheer) Rioolrechten Brandweerrechten Inkoop en aanbesteding Onroerende zaakbelastingen (OZB) Precariorechten Burgerlijke stand en afgifte documenten Marktbeheer Havenbeheer Wegenbeheer Woonwagens Handhaving	Gemeentewet Wet financiering decentrale overheden Ambtenarenwet Fiscale wetgeving Sociale verzekeringswetten CAR/UWO Bezoldigingsbesluit burgemeester/secretaris Rechtspositiebesluit wethouder Wet waardering Onroerende Zaken Wet mulder administratiefrechtelijke heffingen Wet op de lijkbezorging Honden en katten besluit 1999 Wet milieubeheer Wet belastingen op milieugrondslag Aanbestedingswet 2012 Aanbestedingsbesluit: <ul style="list-style-type: none"> - Gids proportionaliteit - ARW 2012 Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT) Archiefwet Aanbestedingswet Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector Wet Markt en Overheid Burgerlijk Wetboek Wet gemeentelijke basisadministratie (GBA) Wet rechten burgerlijke stand Binnenschepenwet Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Wegenverkeerwet Winkeltijdenwet	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële verordening gemeente Venlo 2013 • Controleverordening gemeente Venlo • Verordening onderzoek en doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Venlo 2005 • Nota investeringsbeleid • Nota reserves en voorzieningen gemeente Venlo • Herijking beleidskader gemeentelijke belastingen • Beleidsnota risicomanagement en weerstandvermogen • Delegatiebesluit Venlo 2010 • Algemene subsidieverordening Venlo 2010 • Uitvoeringsplan openbare verlichting 2012 - 2021 • Treasurystatuut gemeente Venlo • Legesverordening 2014 (2 versies in 2014) • Verordening onroerende zaakbelasting 2014 • Verordening parkeerbelasting 2014 • Verordening toeristenbelasting 2014 • Verordening lijkbezorgingsrechten 2014 • Verordening hondenbelasting 2014 • Verordening baatbelasting Trade Port West • Verordening marktgeld 2014 • Verordening haven- en opslaggeld 2014 • Verordening afvalstoffenheffing 2014

Bijlage behorende bij raadsvoorstel 2015, nr. 2

Afdeling	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		Wegenverkeerswet 1994	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening rioolheffing 2014 • Verordening eenmalig aansluitrecht riolering 2012 • Strategisch inkoopkader 2014 • Regeling gemeentelijke belastingen Venlo • Verordening reclamebelasting binnenstad 2014 • Verordening BI-zone18 bedrijventerreinen Venlo 2014 • Verordening BI-zone Tegelen 2014 • Legesverordening 2014 (twee versies in 2014) • Algemene plaatselijke verordening/ APV Venlo • Marktverordening Venlo 2011 • Havenverordening Venlo 2010 • Wegsleeverordening Venlo 2010
Sociaal maatschappelijke domein	Maatschappelijke ondersteuning Welzijn Onderwijs Kinderopvang Sociale inkomensvoorziening Werkgelegenheid Schuldhelpverlening Vreemdelingenzaken Integratie	Wet primair onderwijs GOA Wet op het voortgezet onderwijs Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek Wet educatie- en beroepsonderwijs Wet op de expertisecentra Wet maatschappelijke ondersteuning Algemene wet bestuursrecht Wet kinderopvang Algemene wet bijzondere ziektekosten Welzijnswet Wet werk en bijstand ROA/VTV Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkeloze werknemers (IOAW) Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandige (IOAZ) Wet werk en inkomen kunstenaars Europese subsidies (ESF) Wet inburgering nieuwkomers Wet op het kredietbeheer Vreemdelingenwet Wet inburgering nieuwkomers ROA/ VVTV	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene subsidieverordening Venlo 2010 • Wmo verordening Venlo 2012 • Wmo-besluit 2013 • Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2010 • Verordening leerlingenvervoer gemeente Venlo (nieuwe per 1-8-2014) • Beleidsregels subsidieverlening activiteiten in de wijk (BIG) • Onderwijskansenplan • Subsidieregels maatschappelijke ontwikkeling en natuureducatie: • Subsidieregel jeugdactiviteiten • Subsidieregel activiteiten voor mensen met een beperking • Subsidieregel informele zorg • Subsidieregel wijkoverleggen en dorpsraden • Subsidieregel allochtone zelforganisaties • Subsidieregel geloofsgemeenschappen • Subsidieregel eenmalige activiteiten maatschappelijke ontwikkeling • Subsidieregel jubilea • Subsidieregel natuureducatie • Subsidieregel ouderenorganisaties • Subsidieverordening SAM-fonds Venlo • Inspraakverordening sociaal

Bijlage behorende bij raadsvoorstel 2015, nr. 2

Afdeling	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
			<p>domein</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toeslagenverordening Wwb 2013 • Toeslagenverordening Wij • Maatregelenverordening wet werk en bijstand • Maatregelenverordening IOAW en IOAZ • Verordening inzake fraude, terugvordering en verhaal gemeente Venlo • Verordening Wet Kinderopvang gemeente Venlo 2010 • Participatieverordening 2013 • Verordening kinderen doen mee 2013 • Herijking minimabeleid • Draagkrachtregels en drempelbedrag bijzondere bijstand • Beleidsregels bestuurlijke boete Wwb, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 • Beleidsregels terug- en invordering Wwb, IOAW en IOAZ • Beleidsregels verhaal WWB 2014 • Verordening eigen bijdrage MO/VO
<p>Ruimtelijk fysieke domein</p>	<p>Grondexploitatie Wonen en economie Begraafplaatsenbeheer Telecommunicatie Afvalstoffenbeheer Rioolbeheer en reiniging Ongediertebestrijding Wegenbeheer Intensivering stedelijke vernieuwing Groenbeheer Cultuur en lokale media</p>	<p>Woningwet Algemene wet bestuursrecht Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Wet op de ruimtelijke ordening Wet op de ruimtelijke ordening Besluit op de ruimtelijke ordening Leegstandswet Woningwet Huurprijzenwet woonruimte Huisvestingswet Huurwet Huursubsidiewet Wet bevordering eigen woningbezit Grondexploitatiewet Wet op de lijkbezorging Telecommunicatieverordening Gemeentewet Wet op de waterhuishouding Waterleidingwet Wet milieubeheer Wet op de economische delicten Wegenverkeerswet 1994 Wet personenvervoer Wet ISV Boswet Kaderwet LNV subsidies</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Exploitatieverordening gemeente Venlo 2004 • Nota ontwikkelbedrijf 2014 • Subsidieverordening verbetering voorgevels van particuliere panden in Q4 • Verordening VROM startersregeling Venlo 2007 • Subsidieverordening duurzaam bouwen Venlo 2010 • Bouwverordening Venlo • Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Venlo 2010 • Telecommunicatieverordening 2012 • Afvalstoffenverordening gemeente Venlo 2010 • Verordening eenmalig aansluitrecht riolering 2012 • GRP+ 2011 – 2020 (gemeentelijk rioleringsplan) • Parkeerverordening 2010 • Verordening VROM starterslening Venlo 2007 • Subsidieverordening verbetering voorgevels van particuliere

Bijlage behorende bij raadsvoorstel 2015, nr. 2

Afdeling	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		Mediawet Wet op het specifieke cultuurbeleid	panden in Q4 <ul style="list-style-type: none"> • Subsidieverordening stadsvernieuwing Venlo 2010 • Regeling voor de adviescommissie Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte • Verordening percentageregeling beeldende kunst 2010 • Subsidieregel beeldende kunst en vormgeving • Subsidieregel evenementen(beleid) • Verordening reclamebelasting binnenstad 2014 • Verordening BI-zone 18 bedrijventerreinen Venlo 2014 • Verordening BI-zone Tegelen 2014 • Glasba(n)kregeling

Bijlage III: operationaliseren normenkader m.b.t. aanbestedingen

Algemeen

Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de interne beheersing en de accountantscontrole moet het worden geoperationaliseerd. Met andere woorden de regelgeving wordt nader uitgewerkt in kaders, richtlijnen en beheersmaatregelen. Deze uitwerking ten behoeve van de rechtmatigheidscontrole van de aanbestedingen 2014 is onderstaand opgenomen.

Drempelbedrag

In het Strategisch inkoopkader 2014 is bepaald dat opdrachten voor leveringen en diensten met een waarde van $\geq$ € 50.000 minimaal meervoudig onderhands aanbesteed moeten worden. Voor werken geldt een drempelbedrag van $\geq$ € 100.000. Aangezien een betrouwbaar gemeentebreed aanbestedingsregister met opdrachtwaarden in ontwikkeling is, wordt de interne en externe controle gebaseerd op de factuurwaarden zoals opgenomen in de crediteurenadministratie. Met andere woorden: alle leveranciers waarbij het totaal aan facturen volgens de crediteurenadministratie het voornoemde drempelbedrag overschrijdt zijn onderwerp van controle.